

Коледж ПВНЗ «Кіровоградський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету»

Циклова комісія з бухгалтерського обліку

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Фінанси»

підготовки молодших спеціалістів

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(шифр і назва спеціальності)

(Шифр за ОПІ ІІІ 4)

Кіровоград – 2016 рік

Програма навчальної дисципліни «Фінанси» для студентів денної форми навчання за напрямом підготовки 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 2016 року

Розробник: старший викладач циклової комісії з бухгалтерського обліку Ніколаєва С.П.

Програма навчальної дисципліни «Фінанси» розглянута на засіданні циклової комісії з бухгалтерського обліку коледжу ПВНЗ «КІДМУ КПУ».

Протокол №__ від _____ 2016 року

В.о. Голови циклової комісії

з бухгалтерського обліку _____ (М.І. Ланова)
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____ 20__ року

Схвалено Науково-методичною комісією ПВНЗ «Кіровоградський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету»

Протокол від _____ 2016 року № _____

_____ 20__ року Голова _____ Г. Ю. Шаркова

ВСТУП

Засвоєння теоретичних засад фінансових відносин створює ту основу, на якій базується вивчення прикладних фінансових дисциплін, які розкривають конкретні питання організації фінансів у різних ланках фінансової системи.

Мета курсу – вивчення сукупності фінансових відносин, які виражають розподіл і перерозподіл вартості валового внутрішнього продукту на макро- і мікрорівнях.

Вивчення теоретичних основ фінансових відносин дає змогу досить швидко опанувати зміни, які відбуваються у фінансовій практиці.

Завдання курсу — дати правильне розуміння закономірностей у сфері фінансових відносин держави, суб'єктів підприємницької діяльності та населення і розкрити шляхи використання цих закономірностей у практиці фінансової роботи; показати можливі напрями впливу фінансів на суспільний прогрес і роль фінансів в економічній перебудові суспільства на шляху розвитку ринкових відносин; визначити сукупність заходів, що забезпечують використання фінансів як одного з дійових важелів економічної політики держави.

Програма курсу передбачає послідовне вивчення теоретичних основ функціонування фінансів в умовах ринку, принципів і конкретних форм організації фінансових відносин у різних сферах життєдіяльності суспільства, теоретичне обґрунтування практики функціонування фінансового механізму у процесі формування та використання централізованих і децентралізованих фондів фінансових ресурсів суспільного призначення.

Після вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- основні функції фінансів і їхню роль в економіці країни;
- основні принципи побудови фінансової системи держави;
- особливості побудови фінансової системи України;
- бюджет держави і бюджетний процес;
- основи побудови податкової системи та особливості сучасної податкової системи України;
- основи фінансової математики;
- фінансовий ринок в двох його складових;
- основні фінансові інструменти;
- кредит і кредитування;
- страховий бізнес.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

- вільно орієнтуватися в теоретичних і практичних проблемах фінансової системи;
- аналізувати поточну ситуацію на вітчизняному та зарубіжному фінансовому ринку;
- обирати оптимальні шляхи вирішення конкретних виробничих завдань фінансового характеру тощо.

2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Сутність та економічна природа фінансових відносин.						
Тема 1. Предмет фінансової науки. Фінансові категорії.	8	2	2	-	-	4
Тема 2. Генезис і еволюція фінансів.	9	2	2	-	-	5
Тема 3. Фінансове право і фінансова політика.	12	4	4	-	-	4
Тема 4. Податки. Податкова система.	12	4	4	-	-	4
Тема 5. Бюджет. Бюджетна система.	12	4	4	-	-	4
Разом за змістовим модулем 1	53	16	16	-	-	21
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Теоретичні засади організації фінансових відносин суб'єктів господарювання.						
Тема 6. Страхування. Страховий ринок.	12	4	4	-	-	4
Тема 7. Фінансовий ринок.	12	4	4	-	-	4
Тема 8. Фінанси суб'єктів господарювання.	12	4	4	-	-	4
Тема 9. Міжнародні фінанси.	9	2	2	-	-	5
Тема 10. Фінансовий менеджмент.	7	2	2	-	-	3
Разом за змістовим модулем 2	52	16	16	-	-	20
Усього годин	105	32	32	-	-	41

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 105 години/ 3,5 кредити ECTS.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. СУТНІСТЬ ТА ЕКОНОМІЧНА ПРИРОДА ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН.

Тема 1. Предмет фінансової науки. Фінансові категорії.

Тема 2. Генезис і еволюція фінансів.

Тема 3. Фінансове право і фінансова політика.

Тема 4. Податки. Податкова система.

Тема 5. Бюджет. Бюджетна система.

Тема 1. Предмет фінансової науки. Фінансові категорії.

Предмет науки про фінанси. Фінанси — специфічна форма суспільних відносин. Об'єктивні передумови виникнення і розвитку фінансів. Фінанси як економічна, вартісна, розподільна, історична категорія. Специфічні ознаки фінансів, їх суспільне призначення. Фінансові ресурси як матеріальні носії фінансових відносин.

Фінансові категорії як форма наукового пізнання сутності фінансових відносин. Прості і складні фінансові категорії. Взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями.

Функції фінансів як виявлення суттєвих ознак, властивостей і суспільного призначення фінансів. Розподільна функція, її зміст. Об'єкти і суб'єкти розподілу і перерозподілу вартості суспільного продукту. Контрольна функція. Фінансова інформація та її роль у реалізації контрольної функції. Взаємозв'язок розподільної і контрольної функцій. Дискусійні питання щодо функцій фінансів.

Вплив фінансів на розвиток суспільного виробництва. Фінансове забезпечення відтворювального процесу. Форми фінансового забезпечення.

Фінансове регулювання і фінансове стимулювання економічних і соціальних процесів. Підвищення ролі фінансів в умовах переходу до ринкових відносин.

Тема 2. Генезис і еволюція фінансів.

Фінанси як історична категорія. Перехід від рабовласницької суспільно-економічної формації до феодальної. Джерела задоволення потреб держави докапіталістичного періоду. Основні доходи та витрати рабовласницьких і феодальних держав. Стадії суспільного відтворення. Матеріальні носії фінансових відносин.

Історичний характер фінансів як об'єктивної економічної категорії. Виникнення понять державні фінанси, державний бюджет, державний кредит. Податки як первинна форма фінансів. Доменіальний устрій формування доходів держави.

Кількісний та якісний вплив фінансів на суспільне виробництво.

Тема 3. Фінансове право і фінансова політика.

Фінансове право як самостійна галузь публічного права. Норми фінансового права. Предмет фінансового права. Суб'єкти фінансового права. Система фінансового права. Фінансове законодавство.

Фінансова політика — складова економічної і соціальної політики держави. Складові фінансової політики. Завдання і принципи фінансової політики. Стратегія і тактика фінансової політики.

Фінансова політика в умовах фінансової кризи. Стабілізація фінансового стану в Україні та шляхи її забезпечення.

Фінансовий механізм як сукупність форм і методів організації фінансових відносин. Взаємодія фінансового механізму з господарським механізмом і фінансовою політикою. Складові елементи фінансового механізму.

Фінансове планування і прогнозування: суть, принципи, методи, завдання. Система фінансових планів, їх характеристика. Зведене фінансове планування. Баланс фінансових ресурсів і витрат держави.

Фінансовий контроль. Зміст фінансового контролю, його призначення. Види, форми і методи фінансового контролю. Фінансовий аудит як незалежний фінансовий контроль. Суб'єкти фінансового контролю в Україні, їх функції.

Фінансові норми і нормативи; фінансові ліміти і резерви; фінансові стимули і санкції. їх використання для активізації економічного зростання й підвищення суспільного добробуту.

Тема 4. Податки. Податкова система.

Сутність і функції податків. Класифікація податків, її ознаки. Види податків. Прямі податки. Непрямі податки. Елементи системи оподаткування. Теоретичні питання перекладання податків та ухилення від їх сплати.

Податкова система: поняття, основи побудови. Становлення та розвиток податкової системи України. Податковий кодекс України, його значення для формування і функціонування науково-обґрунтованої і стабільної податкової системи держави.

Тема 5. Бюджет. Бюджетна система.

Бюджет як економічна і правова категорія. Місце і значення бюджету в загальній системі фінансових відносин. Розподільна і контрольна функція бюджету. Бюджетний механізм фінансового регулювання і посилення його конструктивного впливу на реалізацію стратегії економічного і соціального розвитку України.

Бюджетна система: поняття і принципи побудови. Критерії розмежування доходів і видатків між ланками бюджетної системи. Міжбюджетні відносини. Регулювання міжбюджетних відносин. Міжбюджетні трансферти. Види міжбюджетних трансфертів. Фінансові нормативи бюджетної забезпеченості та

їх використання для визначення розподілу міжбюджетних трансфертів. Порядок надання міжбюджетних трансфертів.

Бюджетний процес. Поняття бюджетного процесу і його складові етапи. Організаційні засади бюджетного планування. Порядок складання, розгляду і затвердження проектів державного і місцевих бюджетів. Виконання бюджетів за доходами і видатками. Секвестр бюджету. Захищені статті видатків бюджету.

Казначейська система виконання державного і місцевих бюджетів.

Бюджетні права державних органів законодавчої і виконавчої влади.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ.

Тема 6. Страхування. Страховий ринок.

Тема 7. Фінансовий ринок.

Тема 8. Фінанси суб'єктів господарювання.

Тема 9. Міжнародні фінанси.

Тема 10. Фінансовий менеджмент.

Тема 6. Страхування. Страховий ринок.

Економічна необхідність і роль страхування в забезпеченні безперервності суспільного виробництва. Особливості фінансових відносин у сфері страхування. Функції страхування.

Суб'єкти страхових відносин: страховик, страхувальник, застрахований, отримувач.

Форми і методи страхового захисту. Система страхових фондів.

Класифікація страхування за об'єктами і за ознакою ризику. Принципи обов'язкового і добровільного страхування.

Страхування майна юридичних і фізичних осіб, його види і форми.

Страхування кредитних і фінансових ризиків. Економічна необхідність, значення і види. Умови страхування кредитних і фінансових ризиків.

Особисте страхування, його сутність і значення в забезпеченні соціального захисту громадян. Види особистого обов'язкового і добровільного страхування.

Перестраховання. Необхідність і роль перестраховання в забезпеченні сталості страхових операцій.

Доходи і витрати страховика. Страхові платежі як основне джерело доходів страховика. Витрати на виплату страхового відшкодування і страхових сум, відрахування в запасні і резервні фонди.

Фінансові результати страхових операцій, їх рентабельність. Прибуток страхових організацій, його розподіл і використання.

Страховий ринок. Поняття страхового ринку і його організаційна структура. Учасники страхового ринку. Організаційні форми існування страхових компаній.

Державний нагляд за страховою діяльністю в Україні. Ліцензування страхової діяльності.

Формування і розвиток страхового ринку в Україні.

Тема 7. Фінансовий ринок.

Сутність фінансового ринку, його роль у мобілізації і розподіл фінансових ресурсів. Економічні передумови функціонування фінансового ринку в Україні. Суб'єкти фінансового ринку.

Структура фінансового ринку. Грошовий ринок. Ринок кредитних ресурсів. Фондовий ринок як найважливіший сегмент фінансового ринку. Первинний і вторинний фондовий ринок, їх призначення. Біржовий і позабіржовий ринок цінних паперів.

Види цінних паперів, які можуть випускатись і обертатися в Україні. Основні характеристики цінних паперів.

Правове регулювання фондового ринку. Державний контроль за випуском і обігом цінних паперів.

Фондова біржа: правове становище, організація і порядок роботи. Функції фондової біржі. Порядок допуску цінних паперів до обігу на фондових біржах.

Ринок фінансових послуг, його роль у функціонуванні економічної системи. Види фінансових послуг.

Перспективи розвитку фінансового ринку в Україні.

Тема 8. Фінанси суб'єктів господарювання.

Сутність фінансів господарських суб'єктів і принципи їх організації. Грошові надходження від діяльності підприємств, їх склад і економічна характеристика. Валовий і чистий дохід. Загальний і чистий прибуток. Класифікація доходів і видатків. Фінансові ресурси. Власні і залучені грошові кошти.

Особливості фінансів підприємств різних організаційно-правових форм. Джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів комерційних підприємств державної і недержавної форм власності. Взаємовідносини підприємницьких структур із бюджетом і цільовими державними фондами. Вплив галузевих факторів на організацію фінансів підприємств.

Фінанси бюджетних установ. Кошторисне фінансування, його міст і принципи. Неприбуткова діяльність громадських формувань і добродійних фондів.

Управління процесами формування і використання фінансових ресурсів господарських суб'єктів. Розроблення балансів грошових потоків і прогнозування фінансових результатів.

Тема 9. Міжнародні фінанси.

Сутність, призначення і роль міжнародних фінансів. Світові фінансові потоки: валютні, кредитні, фінансові ринки. Міжнародна фінансова інтеграція та її вплив на фінансові інтереси країн і регіонів.

Фінансова діяльність міжнародних організацій. Фінанси Організації Об'єднаних Націй і Європейського Союзу.

Міжнародні фінансові інституції: Міжнародний валютний фонд, Група Світового банку (Міжнародний банк реконструкції та розвитку, Міжнародна асоціація розвитку, Міжнародна фінансова корпорація, Агентство з гарантування багатосторонніх інвестицій). Банк міжнародних розрахунків. Європейський Інвестиційний банк, Європейський банк реконструкції та розвитку. їх завдання, сфери діяльності, формування капіталів та ресурсів.

Співпраця України з міжнародними фінансовими інституціями. Проблеми гармонізації фінансів України відповідно до критеріїв і стандартів Європейського співтовариства. Міжнародний фінансовий ринок: міжнародний ринок грошей (валютний ринок), міжнародний ринок кредитних ресурсів, міжнародний ринок цінних паперів.

Тема 10. Фінансовий менеджмент.

Сутність, призначення та функції фінансового менеджменту. Завдання фінансового менеджменту. Фінансові рішення. Об'єкти та суб'єкти фінансового менеджменту.

Фінансова стратегія як складова загальної стратегії підприємства. Послідовність та етапи розроблення стратегії фінансового менеджменту. Тактика фінансового менеджменту. Тактичні цілі і завдання фінансового менеджменту. Принципи фінансового менеджменту. Складові механізми фінансового менеджменту. Системи забезпечення фінансового менеджменту. Методи, важелі та інструменти фінансового менеджменту.

4. Рекомендована література для дисципліни «Фінанси»

Базова

1. [Банківська енциклопедія](#) / [Савлук М.І., Поддєрьогін А.М., Пересада А.А., та ін.] – К.: фірма “Ельтон”, 1993. – 327с.
2. Василик О.Д. Державні [фінанси](#) України: навч. посібник / О.Д.Василик – К.: Вища шк., 2007.
3. Демківський А.В. [Гроші](#) і [кредит](#): навч. посіб. / А.В. Демківський - К.: Дакор, 2005. – 528 с.
4. Деркач Н.І. [Бюджет](#) і [бюджетний процес](#) в Україні. / Н.І.Деркач, Л.П.Гордєєва – Дніпропетровськ, 2005.
5. Семко Т.В. [Гроші](#) та [кредит](#) у схемах та таблицях. / Т.В. Семко., М.В. Руденко. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 158 с.
6. Трошин А.Н. [Фінанси](#) і [кредит](#). / А.Н. Трошин, Т.Ю. Мазуріна, В.І. Фомкіна. – Москва: ИНФРА, 2009. – 408 с.
7. [Фінанси](#): курс для [фінансистів](#): навч. посіб. / [Оспіщев В.І., Близнюк О.П., Лачкова Л.І. та ін.] – К.: Знання, 2008. – 567 с.

Допоміжна

8. Венгер В.В. [Фінанси](#): навч. посіб. / В.В. Венгер - К.: Центр учбової літератури, 2009. – 432 с.
9. Власова Н.О., [Фінанси](#) підприємств: Навч. посіб. / Н.О. Власова, О.А. Круглова, Л.І.Безгінова – К.: Центр учбової освіти, 2007 – 271 с.
10. [Гроші](#) та [кредит](#): Підручник / [Савлук М.І., Мороз А.М., Пуховкіна М.Ф. та ін.] – К.: КНЕУ, 2001.
11. Єпіфанов А.О. [Бюджет](#) і фінансова [політика](#) України: Навч. посібник / А.О. Єпіфанов, І.В. Сало, І.І. Д’яконова. – К.: Наук. думка, 1997.
12. Загородній А.Г. Фінансовий словник / А.Г.Загородній, Г.Л.Вознюк, Т.С. Смовженко. – Львів: Видавництво Державного університету “Львівська політехніка”, 2006 – 384 ст.
13. Івасів Б.С. [Гроші](#) і [кредит](#): підручник. – 3-тє вид., змін. і доп. / Б.С. Івасів. – Тернопіль: Карт-бланш, К.: Кондор, 2008. - 528 с.
14. Коробов М.Я. [Фінанси](#) промислового підприємства. / М.Я. Коробов. – К.: Либідь, 2005. – 160 ст.
15. Опарін В.М. [Фінанси](#) (загальна теорія): навч. посіб. – 2-ге вид., доп. і перероб. / В.М. Опарін. – К.: КНЕУ, 2005. – 240 с.

Інформаційні ресурси

16. [Бюджетний кодекс](#) України від 08.07.2010 р. № 2456-VI / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, N 50-51.
17. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2756 – IV. / Голос України від 04. 12 2010р. №229-230.

18. Закон України “Про акціонерні товариства” від 17.09.2008р № 514-VI із змінами і доповненнями.

19. Закон України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування” від 8 липня 2010 р. N 2464-VI.

20. Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про підприємництво”” від 23.12.97 р. №762/97 – ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998.- № 17.

21. Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” від 21.05.97р. №280/97 – ВР Розділ III // Відомості Верховної Ради України. – 1997.- № 24.

22. Закон України “Про страхування” від 07.03.96 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996.- № 18.

23. Закон України “Про банки і банківську діяльність” від 20.03.91 р. №872-XII(зі змінами і доповненнями) // Закони України. – К.,1996.- Т.1.

24. Закон України “Про лізинг ” від 16.12.97 р. №723/97 – ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998.- № 16.

25. Закон України “Про цінні папери і фондову біржу” від 18.06.91 р. №1201- XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991.- № 38.

26. Закон України “Про Рахункову палату Верховної ради України” від 11.07.96 р. №315/96 – ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996.- № 43.

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Питання до іспиту

з дисципліни «Фінанси»

1. Предмет науки про фінанси. Суб'єкти й об'єкти фінансових відносин.
2. Характеристика фінансів як історичної категорії, передумови їх виникнення.
3. Фінанси як економічна категорія: визначення, ознаки, зв'язок з грошима.
4. Фінансові категорії.
5. Зв'язок фінансів з іншими вартісними економічними категоріями (ціною, заробітною платою, кредитом).
6. Функції фінансів, їх зв'язок. Дискусійні питання щодо функцій фінансів.
7. Суспільне призначення фінансів та їх об'єктивна необхідність.
8. Вплив фінансів на суспільне виробництво (якісний і кількісний вплив, напрями впливу) та їх роль у ринковій економіці.
9. Сутність, склад і характеристика фінансової системи за її внутрішньою будовою.
10. Взаємозв'язок між сферами і ланками фінансових відносин.
11. Сутність, склад і характеристика фінансової системи за її

організаційною структурою.

12. Органи управління та інституції фінансової системи: склад, функції і зв'язок зі сферами і ланками фінансової системи.

13. Поняття і завдання фінансової політики, її зв'язок з економічною політикою. Фінансова стратегія і фінансова тактика.

14. Характеристика типів фінансової політики.

15. Зміст напрямів фінансової політики. Характеристика сучасної фінансової політики України за її окремими напрямами.

16. Фінансова політика в умовах фінансової кризи. Стабілізація фінансового стану в Україні та шляхи її забезпечення.

17. Поняття фінансового механізму і його складові елементи. Зв'язок фінансового механізму з господарським механізмом і фінансовою політикою.

18. Фінансові методи впливу на соціально-економічний розвиток держави.

19. Характеристика форм фінансового забезпечення розширеного відтворення.

20. Фінансове регулювання як підсистема фінансового механізму. Методи фінансового регулювання.

21. Фінансове планування: сутність, завдання, принципи і методи. Роль фінансового планування під час переходу до ринку.

22. Зміст і призначення фінансового контролю, його об'єкти і суб'єкти. Функції суб'єктів фінансового контролю.

23. Характеристика видів, форм і методів фінансового контролю.

24. Система фінансових планів, їх характеристика.

25. Управління фінансами і його види. Об'єкти і суб'єкти управління, функції останніх. Менеджмент державних фінансів. Фінансовий менеджмент підприємницьких структур. Податковий менеджмент.

26. Характеристика фінансових важелів та стимулів як складових фінансового механізму. Фінансові показники. Фінансові норми і нормативи. Фінансові стимули.

27. Правове регламентування фінансових відносин та фінансової діяльності.

28. Сутність фінансів підприємств, їх функції та принципи організації.

29. Внутрішні та зовнішні фінансові відносини суб'єктів господарювання.

30. Порядок розподілу грошових надходжень від реалізації продукції, робіт і послуг.

31. Поняття фінансових ресурсів підприємств, характеристика їх складу.

32. Джерела формування фінансових ресурсів новостворюваних і функціонуючих підприємств.

33. Класифікація фінансових ресурсів.

34. Поняття доходів і витрат підприємства, їх класифікація.

35. Фінансові результати діяльності підприємств та макро- і мікроекономічні чинники, які їх визначають.

36. Особливості фінансів установ і організацій соціальної сфери.

37. Характеристика методів організації фінансової діяльності підприємств (принципи, мета, зміст і роль кожного методу).
38. Особливості організації і функціонування фінансів підприємств різних форм власності та видів діяльності.
39. Сутність державних фінансів, їх призначення і роль.
40. Становлення і розвиток державних фінансів України.
41. Фінансові ресурси держави, їх склад і джерела формування.
42. Фінансові методи державного регулювання економіки.
43. Об'єктивна необхідність, сутність і функції податків.
44. Класифікація податків за різними ознаками. Характеристика податків, виділених у процесі їх класифікації.
45. Прямі і непрямі податки, їх сутність, переваги і недоліки.
46. Елементи системи оподаткування.
47. Взаємозв'язок між такими поняттями, як податки, податкова система і податкова політика.
48. Сутність і наукові принципи побудови податкової системи.
49. Податкова система України, її характеристика і принципи побудови.
50. Становлення та розвиток податкової системи України, її сучасний стан.
51. Економічний зміст, форма і матеріальне втілення бюджету. Відмінності бюджету від інших ланок фінансової системи.
52. Функції бюджету як економічної категорії.
53. Місце бюджету у розподілі вартості ВВП і шляхи його впливу на цей розподіл.
54. Державний бюджет як універсальний інструмент контролю і основний фінансовий план держави.
55. Роль бюджету у соціально-економічному розвитку держави.
56. Бюджетна система: поняття, склад, принципи побудови.
57. Ієрархічна будова бюджетної системи України.
58. Бюджетний устрій, його сутність і основи.
59. Критерії розмежування доходів і видатків між ланками бюджетної системи.
60. Міжбюджетні відносини і необхідність їх регулювання.
61. Міжбюджетні трансферти. Зміст кожного з їх видів і практика використання в Україні.
62. Бюджетна резолюція, її зміст і призначення.
63. Поняття бюджетного процесу і його етапи (зміст кожного, задіяні органи і їх функції).
64. Бюджетні права органів законодавчої і виконавчої влади (Верховна Рада України, Президент, місцеві Ради народних депутатів, Кабінет Міністрів України, фінансові управління і відділи місцевих Рад).
65. Економічна сутність бюджетних доходів і видатків, форми їх вияву і матеріального втілення.
66. Взаємозв'язок бюджетних доходів і видатків з державними доходами і видатками.

67. Роль доходів і видатків державного бюджету в соціально-економічному розвитку країни.

68. Фактори, які визначають склад бюджетних доходів і вибір джерел їх формування.

69. Фактори, які визначають склад і структуру видатків бюджету.

70. Класифікація бюджетних доходів.

71. Джерела формування доходів державного бюджету. Аналіз тенденцій, які простежуються в дохідній частині Державного бюджету України.

72. Загальний і спеціальний фонди Державного бюджету України.

73. Класифікація бюджетних видатків. Характеристика структури видатків Державного бюджету України.

74. Аналіз тенденцій, які простежуються у видатковій частині Державного бюджету України.

75. Секвестр: зміст поняття, мста і умови проведення. Захищені статті Державного бюджету України.

76. Бюджетне фінансування: сутність поняття, принципи і форми бюджетного фінансування.

77. Бюджетний дефіцит: сутність, причини виникнення і заходи щодо зменшення його розміру. Поняття касового дефіциту бюджету.

78. Джерела фінансування бюджетного дефіциту, економічні наслідки їх застосування.

79. Поняття місцевих фінансів, їх склад і призначення. Складові елементи фінансів місцевих органів влади.

80. Об'єкти і суб'єкти місцевих фінансів.

81. Економічна сутність, форма прояву і матеріальний зміст місцевих бюджетів.

82. Ієрархічна будова місцевих бюджетів.

83. Склад і структура доходів місцевих бюджетів. Власні і передані доходи.

84. Склад і структура видатків місцевих бюджетів. Поточні видатки і видатки розвитку.

85. Сутність державного кредиту, його необхідність і роль у формуванні фінансових ресурсів держави. Відмінності державного кредиту від банківського.

86. Функції державного кредиту.

87. Види і форми державного кредиту, їх зміст і характеристика.

88. Класифікація державних позик.

89. Поняття державного боргу. Поточний і капітальний державний борг. Вплив державного боргу на фінансову безпеку держави.

90. Методи управління державним боргом, їх характеристика.

91. Сутність і призначення міжнародних фінансів.

92. Фінансова діяльність міжнародних організацій (ООН та ЄС).

93. Міжнародні фінансові інституції, їх завдання і сфери діяльності:

94. Сутність фінансового менеджменту.

95. Фінансові рішення, їх розробка, прийняття та реалізація.

96. Мета й основні завдання фінансового менеджменту.
97. Стратегія і тактика фінансового менеджменту.
98. Принципи і функції фінансового менеджменту, їх характеристика.
99. Механізм фінансового менеджменту, його сутність та складові.

6. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Фінанси» використовуються інформаційні та практичні методи навчання: лекція-дискусія; усна доповідь; письмові завдання при проведенні контрольних робіт; написання рефератів; складання міні-лекцій; аналіз проблемних ситуацій.

7. Методи контролю

Контроль за виконанням студентами навчального плану з курсу, за рівнем отриманих ними знань, набутих навичок й умінь здійснюється за допомогою форм поточного, модульного і підсумкового контролю.

1. *Поточний контроль* здійснюється у ході повсякденної роботи студентів під час проведення семінарських занять та інших форм контролю і має на меті перевірку рівня знань студента за змістовими модулями. Поточний контроль знань студентів проводиться за такими формами:

а) *під час семінарських занять:*

- опитування знань студентів з теоретичного матеріалу;
- оперативний письмовий контроль (тестування);
- змістовні доповнення при обговоренні питань семінарів;
- письмова модульна контрольна робота – 8 балів;

б) *за результатами виконання завдань самостійного опрацювання:*

- підготовка та презентація реферату;
- підготовка міні-лекції з проблемних питань;
- аналіз проблемних ситуацій;
- виконання індивідуальних науково-дослідних завдань.

2. *Модульний контроль* є підсумком певного етапу вивчення дисципліни. Його мета – виявлення проміжних результатів засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни. Оцінювання модульного контролю здійснюється за 8-бальною шкалою. Модульний контроль проводиться у вигляді письмової контрольної роботи, яка містить такі завдання: теоретичні питання; тестові завдання.

3. *Підсумковий контроль* застосовується для перевірки успішності знань студентів після завершення вивчення навчальної дисципліни і здійснюється у формі семестрового контролю, який проводиться у вигляді заліку з дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою. Підставою для підсумкового заліку є поточна успішність за результатами всіх форм контролю.